

**Program zajęć warsztatowych dla uczniów
uwrażliwiających na problem równości szans ze względu na płeć,
realizowanych w ramach projektu „Z kluczem w przyszłość”- zadanie 5, działanie 2**

Temat zajęć: „ Stereotypy a równość szans kobiet i mężczyzn”

Cel ogólny zajęć:

Uwrażliwienie uczestników i uczestniczek projektu „Z kluczem w przyszłość” na równość szans ze względu na płeć.

Cele szczegółowe:

Uczestnicy i uczestniczki:

1. zdefiniują stereotypy związane z płcią i określą ich wpływ na ograniczanie równości szans;
2. podejmą próbę wyłonienia stereotypów funkcjonujących w najbliższym środowisku i przyjrzą się postawom w kierunku ograniczania równości szans oraz wykorzystywania utartych poglądów do osiągnięcia krótkotrwałych celów;
3. poćwiczą rozpoznawanie zawaolowanych przejawów dyskryminacji kobiet (powszechnych lecz uznawanych za niegroźne) oraz rozróżnianie opinii opartych na merytorycznych przesłankach w odróżnieniu od opinii opartych na stereotypach.

Spodziewane efekty:

Uczestnicy i uczestniczki podniosą:

1. świadomość dotyczącą równości płci;
2. wiedzę na temat czynników sprzyjających równości płci;
3. umiejętności w zakresie przeciwstawiania się dyskryminacji płci;
4. umiejętności w zakresie rozróżniania opinii opartych na merytorycznych przesłankach w odróżnieniu od opinii opartych na stereotypach;
5. świadomość przydatności poruszanej na zajęciach tematyki.

Miejsce zajęć: VIII Liceum Ogólnokształcące im. Króla Kazimierza Wielkiego w Białymstoku

Czas trwania zajęć: 2 godziny dydaktyczne

Realizator: mgr Sylwia Szliserman- nauczycielka VIII LO w Białymstoku

Forma zajęć: grupowe zajęcia warsztatowe

Metody zajęć: mini wykład, dyskusja, burza mózgów, uzupełnianie zdań

Przebieg zajęć:

Część 1 - STEREOTYPY

Wstęp: Wypracowanie norm pracy w grupie.

Zadanie. 1. Stereotypowe myślenie

Celem zadania jest pokazanie młodym ludziom mechanizmów stereotypowego myślenia o różnych kategoriach społecznych. Człowiek postrzegając innych ludzi, klasyfikuje ich jako członków określonych grup osób, którym przypisuje pewne cechy.

Uczestnicy wypisują skojarzenia dotyczące osób posiadających określone cechy lub reprezentujących różne kategorie społeczne.

Ludzie starzy są.....

Kobiety są.....

Mężczyźni są.....

Niemcy są.....

Polacy są.....

Osoba, która nie chce mieć dziecka jest.....

Otyli ludzie są.....

Ludzie urodzeni w bogatych rodzinach są.....

Osoby, które wybierają życie w pojedynkę są.....

Zagadnienia do dyskusji:

Czy było to trudne zadanie?

Dlaczego takie zadanie nie sprawia nam trudności?

Co to znaczy myśleć stereotypowo?

Co to jest stereotyp? - wspólne tworzenie definicji w mniejszych grupach

Jakich kategorii społecznych, jakich osób mogą dotyczyć stereotypy?

Dlaczego posługujemy się stereotypami? Zalety i wady stereotypowego myślenia.

Czy stereotyp zawsze jest negatywny? Odwołując się do wykonanego zadania uczniowie podają przykłady stereotypów negatywnych i pozytywnych.

Mini wykład w oparciu o wypowiedzi psychologów społecznych

Psychologowie społeczni definiują stereotyp jako „schemat reprezentujący grupę lub rodzaj osób wyodrębnionych z uwagi na jakąś łatwo zauważalną cechę określającą ich społeczną tożsamość, jak płeć, rasa, narodowość, religia, pochodzenie społeczne, zawód. Schemat taki jest zwykle nadmiernie uproszczony, nadogólny (wszyscy członkowie grupy <są> tacy sami), niepodatny na zmiany w wyniku nowych informacji oraz społecznie podzielany, stanowiąc element kultury jakiejś społeczności” (Wojciszke 2003: 68). Badacze zwracają uwagę na przydatność i funkcjonalność stereotypów, które dają jednostce poczucie bezpieczeństwa, pomagają przetwarzać informacje, stanowią „przystosowawczą, uproszczoną metodę radzenia sobie ze złożonymi zjawiskami” (Aronson 1998: 544). Z drugiej jednak strony, podkreśla się ich negatywne skutki - niedostrzeganie różnic między osobami należącymi do stereotypowanej grupy, ograniczanie indywidualnego rozwoju człowieka, odporność na zmiany i z związku z tym pozostawanie w sprzeczności z rzeczywistością (Aronson 1998).

Dyskusja o etykietowaniu

Jakie znaczenie zawody gdzie wyraźnie widać przypisanie ról kobiecych i męskich?

Jakie może być nastawienie do osoby, która pracuje w zawodzie przypisanym innej płci?

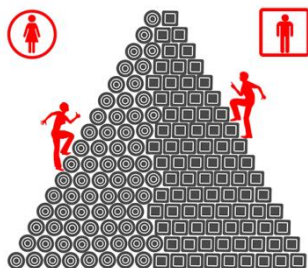
Czy zdarzyło wam się wykonywać prace, które są przypisane innej płci ?

Czy dostrzegacie zaważone przejawy dyskryminacji kobiet?

Część 2- Równouprawnienie płci

Mini wykład o sytuacji kobiet we współczesnym świecie, odniesienie się do zjawisk odnotowywanych w mediach.

Dyskusja nad plakatem obrazującym drogę kariery

Zadanie 1. Stereotypy płciowe

Celem zadania jest uświadomienie sobie stereotypowego postrzegania i traktowania kobiet i mężczyzn.

Uczestnicy otrzymują karteczki i mają dokończyć następujące zdania, nie zastanawiając się zbyt długo i odwołując się do pierwszych skojarzeń.

Kobieta jest.....

Kobieta powinna być.....

Mężczyzna jest.....

Mężczyzna powinien być.....

Zagadnienia do dyskusji:

Z czym kojarzona jest kobiecość, a z czym - męskość?

Czego oczekuje się od kobiet, a czego od mężczyzn?

Z jakimi reakcjami społecznymi mogą spotkać się osoby, których cechy i zachowania odbiegają od stereotypów?

Zadanie2. Walka płci

Celem zadania jest analiza stereotypów płciowych, uświadomienie sobie przez uczniów i uczennice różnych oczekiwań i wymagań stawianych kobietom i mężczyznom.

Uczestnicy porównują sytuację kobiet i mężczyzn, uzupełniając zdania:

Ponieważ jestem mężczyzną, muszę.....

Ponieważ jestem kobietą, muszę.....

Gdybym był kobietą, mógłbym.....

Gdybym była mężczyzną, mogłabym.....

Zagadnienia do dyskusji:

W jakim stopniu mężczyźni i kobiety są rzeczywiście ograniczeni w swoich działaniach przez swą płęć, a w jakim stopniu mogą korzystać z możliwości, które przypisywane są najczęściej płci przeciwnej?

Podsumowanie zajęć

Rundka wypowiedzi -Co zmieniło się w moim postrzeganiu równości płci.

Jakie zagadnienia mnie zainteresowały?

Moim zdaniem „ Równość płci wpływa na....”

Opracowanie Sylwia Szliserman